

## TÕRVA VALLAVOLIKOGULE

9. jaanuar 2024

### **Muudatusettepanekud eelnõule „Sotsiaalhoolekandeline abi osutamise tingimused ja kord“**

Fraktsioon „Valimisliit Ühtne Kogukond“ teeb järgmised muudatusettepanekud Tõrva Vallavolikogule esitatud eelnõule „Sotsiaalhoolekandeline abi osutamine ja tingimused“ 2. lugemiseks.

Üldjoontes näeme seda, et sotsiaalvaldkonnas soovitakse koalitsiooni poolt oluliselt tõsta inimeste enda panust. On oluline mõista, et viimaste aastate väga suur hinnatõus ning sel aastal jõustunud maksutõusud on just kõige rohkem löönud väiksema sissetulekuga inimesi. Praegu eelnõuga kavandatavad sotsiaalvaldkonna muudatused löövad just nõrgemate ja madalama sissetulekuga inimeste rahakoti pihta, muutes teenused kallimaks ja seeläbi vähendab see teenuse kättesaadavust.

Meie ettepanekute kohaselt on vajadus üle vaadata Tõrva valla pakutavad teenused, vajadusel tõsta toetusi, mida pole muudetud alates 2021. aastast ning mitte tõsta teenuste hinda ühekordse tõstmisega rohkem kui 50% ja mõnel juhul koguni 70%.

Mõistame ja mõõname, et teenuste hinnad on läinud väga palju kallimaks ning palgasurve on suur, kuid just nõrgemate ühiskonnagruppide pealt ei tohi me nii karme tõuse teha. Eriti valusalt lööks planeeritavad muudatused sotsiaaltranspordi kasutajaid.

Soovime ka komisjonis oma ideede tutvustamist ja võimalikke kompromisside otsimist. Rõhutame, et muudatused puudutavad just kõige nõrgemaid ja haavatavamaid ühiskonnagruppe ja need otsused ei tohi sündida kergekäeliselt.

Seetõttu teeme järgmised muudatusettepanekud ja soovime komisjonis arutelu toimuvate muudatuste üle.

#### **1. muudatusettepanek**

Muuta §3 5) punkti järgmiselt:

„Laps – käesoleva määruse mõistes isik, kes on alla 18. aasta vanune ja õppimise korral päevaõppes kuni 19-aastane isik. Kui isik saab 19 aastaseks jooksva õppeaastal, peetakse teda lapseks õppeaasta lõpuni. Õppeaasta alguseks loetakse 1. septembrist ja lõpuks 31. augustit.“

Selgitus: Meie ettepanekul võiks taastuda varasem olukord, kus lapseks loeti ka isikut, kes oli kuni 19-aastane, kui ta osales päevaõppes. Laps on üldjoontes perega seotud kuni

üldhariduskooli või kutsekooli lõpuni. Seetõttu teeme arutelu mõiste laiendamise üle antud määruse kontekstis. Sõnastus kehtis enne 2021. aasta SHabi uut redaktsiooni.

## **2. muudatusettepanek**

Muuta §8 lõiget 3 järgmiselt:

„(3) Sissetulekust sõltuva toetuse taotlemisel võetakse arvesse eelneva kolme kuu keskmisi kulutusi järgnevalt:

- 1) üür ja kodulaen kuni 120 euro ulatuses leibkonna kohta;
- 2) korterelamu renoveerimiseks võetud laenu tagasimakse kuni 60 eurot;
- 3) veevarustuse ja reovee ärajuhtimise teenuse maksumus kuni 30 eurot;
- 4) elektrienergia tarbimisega seotud kulu kuni 35 eurot;
- 5) korterelamu hooldustasu kuni 20 eurot;
- 6) kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus kuni 230 eurot.“

Selgitus: Teeme ettepaneku tõsta sissetulekust sõltuva toetuse taotlemisel olevaid kuu keskmisi kulutusi. Seda eriti arvestades asjaolu, et väga palju on tõusnud laenude tagasimaksete intressid ja tõusnud on kommunaalkulud.

## **3. muudatusettepanek**

Muuta §9 lõiget 3 järgmiselt

„(3) Toetuse liigid:

- 1) toiduainete, riiete ja jalanõude ostmiseks eraldatakse toetust 2 korda kalendriaastas kuni 35 eurot ühel korral leibkonnaliikme kohta;
- 2) suvelaagri tuusiku kompenseerimiseks eraldatakse toetust 1 kord kalendriaastas 100% tuusiku maksumusest lapse kohta;
- 3) prillitoetusena eraldatakse toetust kord kalendriaastas raviprillide/klaaside ostmiseks kuni 55 eurot raviprille vajava leibkonnaliikme kohta;
- 4) küttoetusena eraldatakse kuni 220 eurot kalendriaastas leibkonna kohta. Rahaline küttoetus makstakse välja arve(te) alusel otse teenusepakkujale või küttematerjali tarnijale.
- 5) retseptiravimitoetusena eraldatakse retseptiravimite ostmiseks kuni 110 eurot kalendriaastas leibkonnaliikme kohta retseptiravimi kuludokumentide alusel;
- 6) abivahendite toetust eraldatakse 1 kord aastas abivahendite ostmiseks, rentimiseks ja kasutamiseks kuni 50% isiku omaosalusest, kui kulud abivahenditele on suuremad kui 50 eurot;
- 7) kommunaalarvete toetus eraldatakse 2 korda aastas kommunaalkulude (v.a küte) tasumiseks kuni 50% eelneva kuu tegelikest kuludest;
- 8) koolitoetust eraldatakse üks kord aastas kolme või enama kuni 19-aastase (kaasa arvatud) lapsega pere tasemeõppes õppivale esimesele lapsele kuni 110 eurot ja igale järgnevale kuni 55 eurot.
- 9) huviringi toetus määratakse 6 kuuks piirmääraga 15 eurot kuus lapse kohta kord poolaastas lapsevanema poolt esitatud kuludokumendi alusel.
- 10) haridusasutuse poolt korraldatavate ürituste ja ekskursioonide osalustasu eraldatakse üks kord poolaastas kuni 35 eurot lapse kohta asutuse poolt esitatud andmete alusel.“

Selgitus: Väga paljud siin nimetatud kulud on viimase kolme aasta jooksul märkimisväärselt tõusnud, kuid meie toetused inimestele sellega kaasas pole käinud. Seetõttu teeme ettepaneku toetuste tõusuks.

#### **4. muudatusettepanek**

Muuta § 10 lõiget järgmiselt:

Sissetulekust sõltumatud sotsiaaltoetused on:

- 1) sünnitoetus – 550 eurot kahe osamaksena;
- 2) esmakordselt kooli mineva lapse toetus – 110 eurot;
- 3) jõulutoetus – 25 eurot lapse kohta;
- 4) jõulupakitoetus – kuni 15 eurot;
- 5) transporditoetus – kuni 165 eurot;
- 6) eakate sünnipäevatoetus – 55 eurot;
- 7) matusetoetus – 330 eurot;
- 8) kriisitoetus – juhtumipõhine;
- 9) vältimatu sotsiaalabi – juhtumipõhine;
- 10) puudega lapse hooldajatoetus – 55 eurot kuus;
- 11) täisealise isiku hooldajatoetus – raske puude korral 25 eurot kuus ja sügava puude korral 35 eurot kuus.

Selgitus: Väga mitmed toetused pole viimastel aastatel tõusnud, mistõttu teeme ettepaneku toetuste summad üle vaadata ning tõsta toetuste määrasid.

#### **5. muudatusettepanek**

Muuta §13 lõiget 1 järgmiselt:

„Jõulutoetust makstakse toitjakaotuspensionini saava lapsega perele, nelja ja enama ning puudega lapsega perele.“

Selgitus: Näeme, et hetkel „karistatakse“ antud otsusega suurperesid, kes tegelikult sel aastal tänu valitsuse otsusele peavad hakkama saama väiksema toetusega. Teeme ettepaneku jõulutoetust edasi maksta, väärtustades suurperesid, kelle toimetulek on keskmisest keerulisem. Teeme ettepaneku jõulutoetust edasi maksta nelja ja enama lapsega perele.

#### **6. muudatusettepanek**

Muuta §16 lõiget 1 järgmiselt:

Eakatele vanuses 75, 80, 85 ja 90 juubeli puhul määratakse sünnipäevatoetus ja saadetakse lisaks toetusele õnnitluskaart.

Selgitus: ei toeta muudatust ja teeme ettepaneku vanale korrale tagasi minna. Toetame oma eakaid ja peame neid meeles.

#### **7. muudatusettepanek**

Lisada §16 lõige järgmises sõnastuses:

„Eakatele vanuses 100 eluaastast määratakse sünnipäevatoetus samas määras, mis on eaka vanus ja õnnitletakse lilled ja õnnitluskaardiga iga sünnipäeva puhul.“

Selgitus: Teeme ettepaneku väärtustada eraldi neid eakaid, kellel vanust 100 ja rohkem. See mõte on läbi käinud ka varasemates aruteludes ning oleks nende inimeste väga märkimisväärne meelespidamine.

#### **8. muudatusettepanek**

Muuta §28 lõige 1 järgmiselt

„Koduteenuse pakett 1 maksumusega 25 eurot kuus sisaldab:“

Selgitus: 8., 9. ja 10. muudatusettepaneku soov on jätta ära praegune suur hinnatõus antud pakettidele ning teeme ettepaneku hinnatõusuks kõikidel pakettidel 10 eurot.

#### **9. muudatusettepanek**

Muuta § 28 lõige 2 järgmiselt:

„Koduteenuse pakett 2 maksumusega 35 eurot sisaldab:“

Selgitus: 8., 9. ja 10. muudatusettepaneku soov on jätta ära praegune suur hinnatõus antud pakettidele ning teeme ettepaneku hinnatõusuks kõikidel pakettidel 10 eurot.

#### **10. muudatusettepanek**

Muuta § 28 lõige 3 järgmiselt.

„Koduteenuste pakett 3 maksumusega 55 eurot sisaldab:“

Selgitus: 8., 9. ja 10. muudatusettepaneku soov on jätta ära praegune suur hinnatõus antud pakettidele ning teeme ettepaneku hinnatõusuks kõikidel pakettidel 10 eurot.

#### **11. muudatusettepanek**

Muuta § 28 lõiget 5 järgmiselt:

(4) Lisateenused:

- 1) küttepude tupp viimine 1 sületäis/korvitäis – 1.50 eurot;
- 2) kliendi abistamine pesemisel – 5.50 eurot;
- 3) sooja toidu, toiduainete ja ravimite koju viimine - 4 eurot;
- 4) ühe lisatoa koristus - 3 eurot;
- 5) potitooli tühjendus ja puhastamine - 1 euro;
- 6) kõnnitee puhastamine lumest (väravast uksest) - 6 eurot tund;
- 7) pesemisvõimaluste korraldamine väljaspool teenuse saaja kodu vastavalt teenuse osutaja hinnakirjale. Pesemisteenust on õigustatud saada isikud, kelle tervislik ja/või majanduslik seisund ei võimalda sellega iseseisvalt hakkama saada.

Selgitus: Meie ettepanek on ära jätta kevadine või sügisene ruumide suurpuhastus, mida võiks

organiseerida läbi eraettevõtjate või perekonna. Leiame, et antud teenus ei ole vajalik sotsiaallabi esmase abivajaduse mõistes. Samuti teeme ettepaneku vähendada planeeritavaid hinnatõuse.

## **12. muudatusettepanek**

Muuta § 34 lõige 4 järgmiselt

„Teenuse tasu on 0,25 eurot/km isiku kohta ja miinimumtasu on 4 eurot. Saاتمisteenuse tasu on 3 eurot isiku kohta. Kliendipoolsele saatjale teenustasu ei kohaldata juhul, kui abivajaja ei ole võimeline oma abivajadusest selgitusi andma või iseseisvalt liikuma.“

Või alternatiiv:

„Teenuse tasu on 0,35 eurot/km sõidu kohta ja miinimumtasu inimese kohta on 5 eurot. Teenuse tasu jaotatakse autos sõitvate klientide vahel. Saاتمisteenuse tasu on 3 eurot isiku kohta. Kliendipoolsele saatjale teenustasu ei kohaldata juhul, kui abivajaja ei ole võimeline oma abivajadusest selgitusi andma või iseseisvalt liikuma.“

Selgitus: Eelnõu kohaselt oleks üks sõit Tartu Ülikooli Kliinikumi Tõrva kesklinnast ca 57 eurot, olenevalt saاتمisteenuse vajadusest. Kui autos on 3 inimest, „teenib“ vald sõiduga suisa 171 eurot. See tundub abivajaja suhtes ebanõistlikult kõrge hind ja võib tähendada teenuse kättesaadavuse olulist vähenemist. Teeme kaks ettepanekut. Esiteks, kas vähendada planeeritavad hinnatõusu (praegu eelnõus 75% hinnatõus, meie ettepanek 25%.) või jätta tõesti 0,35 eurot kilomeetri kohta, kuid see jagataks kõigi autos olevate inimeste peale. Praegu makstakse ühe ja sama sõidu eest sisuliselt topelt, kui autos on mitu inimest. Samas, kui sõidab ainult üks inimene, on siiski teenuse hind tohutult kallid ning muudab teenuse kättesaadavust.

## **13. muudatusettepanek**

Muuta §37 järgmiselt:

- „(1) Duši kasutamise teenuse, pesu käitlemise teenuse ja sauna kasutamise teenuse eesmärk on pakkuda hügieeniteenuste võimalust isikule, kellel puuduvad vastavad võimalused.  
(2) Duši kasutamise teenuse maksumus on 3 eurot kord.  
(3) Pesu käitlemise teenuse maksumus on 5 eurot (1 masinatäis).  
(4) Sauna kasutamise teenus kuni 1 tund on 5 eurot kord.“

Selgitus: Teeme ettepaneku vähendada duši teenuse maksumust. Lisaks teeme ettepaneku kaaluda võimalust lisada ka sauna kasutamise teenus. Seda seetõttu, et kui kaob ära saunapiletitoetus oleks alternatiivina võimalik pakkuda sauna kasutamise teenust läbi teenusepakkujate.

## **14. muudatusettepanek**

Muuta §51 järgmiselt:  
Määrus jõustub 1. aprillist 2024.

Selgitus: 1. aprillist tõusevad pensionid, mis võimaldavad paremini kohalduda planeeritavate hinnatõusudega. Samuti aitab see selleks hetkeks leida eelarves vajalikud vahendid planeeritavate muudatuste elluviimiseks ja jätab aega kommunikatsiooniks ja uute teenuste hindade tutvustamiseks.

## **15. muudatusettepanek**

Lisada §11 lõige 5:

„Surnult sündinud lapse eest makstakse ühekordse toetusena 50% sünnitoetusest, kui üks vanematest elab rahvastikuregistri alusel Tõrva vallas.

Selgitus: Ettepaneku eesmärgiks on laiendada toetuse saajate hulka ka neid lapsi, kes on sündinud surnult (ennekõike lapse eest, kes suri sündinult üsasiseselt peale 22 rasedusnädalat). Riiklikult on ettenähtud toetusena ühekordset makset 320 eurot.

Esitaja fraktsioon „Valimisliit Ühtne Kogukond“  
(allkirjastatud digitaalselt)